

**[Boligministeren]**

for kombinationsforhøjelser, som skal fremgå af kontrakten. Der er altså tale om en række – og jeg kunne nævne flere – væsentlige fordele for lejerne i forhold til deres nuværende situation. Der er også tale om nogle væsentlige fordele for ejerne i forhold til den nuværende situation.

Men det, der er afgørende for mig, er, at jeg har lagt vægt på for det første at skabe stabilitet, men også at skabe lighed og gennemsigthed på dette område. Det sidste vil jeg gerne understrege, for på det punkt har der jo været gjort en række bemærkninger fra talerstolen, også i forhold til de enkelte elementer i lovforslaget. Jeg har den grundlæggende opfattelse, at det er kolossalt vigtigt at skabe størst mulig gennemsigtighed, og jeg synes, at det i høj grad vil være velegnet for en grundig udvalgsbehandling at søge at nå dette mål.

På den baggrund vil jeg endnu en gang sige tak for en forholdsvis positiv tilslutning til lovforslaget. Jeg håber på en hurtig udvalgsbehandling, sådan at vi kan få dette forslag gennemført så hurtigt som muligt.

(Kort bemærkning).

**Kim Behnke (FP):**

Det er selvfølgelig altid interessant at høre, hvad parterne på et givet område mener om en given ting, men det, jeg gjorde opmærksom på i mit indlæg, er, at der er en tendens til, at hver gang Folketinget ikke kan få løst et problem, så sætter man de pågældende parter inden for området til det – senest er det et udvalgsarbejde, der nu skal i gang omkring dagpenge osv. – og så putter man dem bag lås og slå i et halvt års tid i det håb, at de nok bliver enige. Der er det efter Fremskridtspartiets mening en falliterklæring for parlamentet, at vi ikke kan forhandle os til enighed.

Ministeren undgik jo behændigt at svare på det spørgsmål, adskillige ordførere har stillet, nemlig hvad begrebet nybyggeri i ministerens fremsættelsestale til lovforslag nr. L 122, punkt 3, dækker. Der står:

»For nybyggeri foreslås indført aftalefrihed.«

Bravo for aftalefriheden, men hvad dækker begrebet nybyggeri? Det må man da i Boligministeriet have gjort sig tanker om, inden man skrev fremsættelsestalen, og inden man skrev paragrafferne.

Endelig var ministeren meget opmærksom på, at jeg skulle have erkendt, at der ikke var flertal for Fremskridtspartiets forslag. Nej, det, jeg gjorde opmærksom på, var, at som ordførertalerne var blevet afviklet her, så det ud til, at der var flere, der havde lagt deres lodder i ministerens vægt – og det er fair nok – men det betyder ikke, at vi har opgivet vores forslag, det betyder bare, at vi vil forsøge at få implementeret mest muligt af vores forslag i ministerens forslag, så ministerens forslag kan blive bedre.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Afstemning*

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

**Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):**

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**10) Første behandling af lovforslag nr. L 123:**

*Forslag til lov om ophævelse af lov om arbejdsmarkedsbidrag og om ændring af merværdiafgiftsloven (momsloven). (Tillægsmoms på 3 pct.)*

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).  
(Fremsat 27/11 91).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 11 og 12 opførte sager, nemlig:

**11) Første behandling af lovforslag nr. L 124:**

*Forslag til lov om ændring af lov om lønsums-afgift for virksomheder inden for den finansielle sektor.*

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).  
(Fremsat 27/11 91).

**12) Første behandling af lovforslag nr. L 125:**

*Forslag til lov om godtgørelse vedrørende erhvervsvirksomheders udgifter til administration af skatter og afgifter.*

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).  
(Fremsat 27/11 91).

Lovforslagene sættes til forhandling.

### *Forhandling*

#### **Lykketoft (S):**

Socialdemokratiet synes ikke, det er særlig tilfredsstillende, at regeringen nu ikke længere mener, at man kan opretholde sin meget klare fortolkning fra 1987 af EF-retten i forhold til arbejdsmarkedsbidraget. Det er klart, at det opfattes som noget rod, noget kludder, ude omkring. Det er på den anden side også klart for os, at man ikke kan acceptere et udfald af de igangværende retsforhandlinger i EF, der betyder et hul i statskassen på henved en halv snes milliarder kroner. Det ville i givet fald medføre risiko for helt uacceptable nedskæringer på en hel masse andre konti.

Socialdemokratiet har noteret sig, at disse forslag om omlægning fremkommer med henvisning til en vis udvikling i EF's retspraksis. Det må vi studere lidt nærmere i udvalgsbehandlingen.

Men under alle omstændigheder er det, hvis disse forslag skal vedtages, vigtigt at fastholde, at den foreslåede ændring i sin ordlyd er og også i praksis skal virke som en rent teknisk omlægning, der ikke må få konsekvenser for prisfastsættelsen. Derfor vil vi være optaget af under udvalgsbehandlingen at sikre de nødvendige instrumenter til at overvåge prisudviklingen og specielt sikre, at engrosprisledet får omskrevet sine prislister og får nedskrevet dem med de 2,4 pct., de skal nedskrives med, når der ikke opkræves ambi, men den toledede momsberøgn, vi i virkeligheden hele tiden har haft, i stedet ændres til en etledet.

Jeg tror, vi skal være meget omhyggelige under udvalgsbehandlingen af dette forslag med at sikre, at det, der kommer ud ved tredjebehandlingen, netop er en teknisk omlægning, hvor vi fra Folketingets side har taget alle rimelige foranstaltninger til at imødegå den trussel, som vi har hørt mange forskellige steder fra, om, at man ville benytte denne omlægning til at tage anledning til prisstigninger.

Socialdemokratiet sagde, da denne sag blev bragt frem af regeringen, at vi selvfølgelig vedkendte os vores andel i vedtagelsen af arbejds-

markedsbidragsordningen i 1987. Vi var tilfredse med den omlægning, der skete dengang, ud fra det hovedsynspunkt, at det var meget påtrængende at styrke konkurrenceevnen. Det fik vi gjort, og derfor må vi nødvendigvis også forholde os konstruktivt til, hvordan man gennem en anden teknisk opsætning kan fastholde de intentioner, der lå i ambi-forliget fra 1987.

Vi sagde også, at vi forudsatte, at dette lovforslag blev færdigbehandlet sammen med de nødvendige aftaler om finansloven. Den kondition har vi jo ligesom fået ryddet vejen for gennem det, der skete i løbet af natten til i dag.

Jeg skal afslutningsvis sige, at vi nu går ind i en meget nødvendig, dybtgående udvalgsbehandling af disse forslag.

Samtidig synes vi, at netop det, at man nu vedkender sig, at vi i praksis har haft en moms på 25 pct., og at man ved, at vi også har den højeste indkomstskat i Europa, sætter skærpet belysning på den kendsgerning, at Danmark har et særlig påtrængende behov for at ændre sin skatte- og afgiftsstruktur, så den bliver mere i overensstemmelse med systemet ikke bare i resten af EF, men også i de andre nordiske lande.

Det betyder jo, at vi nødvendigvis må genåbne den diskussion, vi bl.a. forsøgte at få i gang for 2½ år siden omkring omlægningen til arbejdsgiverafgift, arbejdsmarkedsbidrag, bruttobeskatning. Hvad man end kalder det, så er det i hvert fald den type skatteklæder, vi mangler i det danske system til at aflaste en meget høj moms og en meget høj indkomstskat. Den diskussion kan vi selvfølgelig ikke afslutte i forbindelse med disse lovforslag, men jeg synes, at den tvangssituation, vi er i med disse lovforslag, sætter meget præcist lys på, hvad det er for nogle grundlæggende strukturproblemer, vi nødvendigvis må forholde os til i den nærmeste fremtid fra Folketingets side.

#### **Aagaard (KF):**

Som det allerede er nævnt, har de tre forslag, som vi i dag har til første behandling, det hovedformål at afløse det momslignende arbejdsmarkedsbidrag med en tillægsmoms. Det er en omlægning, som vi i Det Konservative Folkeparti kan støtte, ikke mindst med baggrund i, at den usikkerhed, der i relation til EF er opstået, hermed fjernes.

[Aagaard]

I Det Konservative Folkeparti vil vi gerne slå fast, at der ikke her er tale om en ny momsforhøjelse, der er tale om at afløse et bidrag, der i praksis har virket som en tillægsmoms til vor nuværende moms, altså en rent teknisk omlægning.

Vi finder det også hensigtsmæssigt at forebygge en eventuel retslig afgørelse ved EF-Domstolen, som eventuelt kan gå Danmark imod, ikke mindst med baggrund i de store milliardbeløb, der her står på spil. Alene risikoen ville kunne påvirke selv særdeles fornuftige økonomiske beslutninger i negativ retning på mange niveauer.

Så til spørgsmålet, om det nu alligevel ikke vil påvirke forbrugerpriserne i opadgående retning: Umiddelbart er det rigtigt, som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at omlægningen er neutral, idet den nye tillægsmoms skal beregnes på samme grundlag, som ambien hidtil er blevet beregnet, og tillægsmomsen skal også give nøjagtig det samme beløb i statskassen, som ambien uændret ville have givet.

Vi møder selvfølgelig for øjeblikket ofte det udsagn, at ét er teori, noget andet er den praktiske virkelighed. Vil vore virksomheder fra 1. januar trække værdien af det ophævede arbejdsmarkedsbidrag fra, inden tillægsmomsen lægges på? Vil detaillisten kunne kontrollere, at det sker? Og vil forbrugeren til sidst opleve, at forbrugerpriserne ikke ændres? Svaret må blive et klart ja. Det er vor absolutte opfattelse, at motivationen til at sikre en neutral omlægning vil være stor. Hvorfor så det? Jo, for prisstigninger vil nemlig som følge af denne omlægning vende tilbage til såvel fabrikanten som grossisten og detaillisten i form af øgede lønkrav og dermed sætte en uheldig udvikling i gang.

Et andet argument er, at konkurrencen på vort hjemmemarked er så stor, at forbrugerne øjeblikkelig vil reagere over for de virksomheder, som forhøjer hidtidige priser med 3 pct. eller mere.

Det er derfor efter vor opfattelse vigtigt, at alle parter i denne sag samarbejder om at sikre, at vort erhvervslivs omkostninger ikke stiger, således at den igennem de senere år oparbejdede konkurrenceevneforbedring kan bevares.

I den forbindelse er det vel værd at fremhæve, at de lettelser i størrelsesordenen 5 pct.,

som arbejdsgivernes lønomkostninger blev reduceret med ved ambiens indførelse, fortsat opretholdes.

Jeg skal afslutningsvis nævne, at vi finder det særdeles væsentligt, at vore mange små virksomheder fortsat vil få en kontant godtgørelse for de udgifter, som man har til det ekstra administrationsarbejde, og endvidere udtrykke tilfredshed med den forenkling, der også her er tale om, idet ændringerne vil være lettere at administrere, end ambien hidtil har været både for vore virksomheder og for skattemyndighederne med ret så væsentlige økonomiske besparelser til følge.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg ville egentlig godt have kommenteret en lille misforståelse fra hr. Lykketoft, men jeg fik ikke lejlighed til det. Lad mig vende tilbage til hr. Lykketoft.

Jeg er enig med Socialdemokratiet i, at overgangen til arbejdsgiverafgifter er vigtig. Jeg er også enig i, at det er vigtigt, at denne operation ikke kommer til at betyde prisforhøjelser. Men vi ved jo godt, at operationen er i den modsatte retning; oprindeligt blev arbejdsgiverafgifterne afløst af ambi, og nu er ambien væltet over som ren momsforhøjelse, dvs. at det, der oprindeligt var arbejdsgiverafgifter, nu er blevet til en momsforhøjelse, som selvfølgelig giver sig udslag i stigende priser. Vi startede altså med at have nogle arbejdsgiverafgifter og er nu endt med en moms, og det er i den gale retning.

Det andet punkt er, at det ikke må give anledning til prisstigninger. Det er jeg enig i, men det gør det da. Lad os tage nogle helt klare eksempler: Dengang vi fjernede sodavandsafgiften og sænkede ølafgiften, sank prisen så på øl og vand på Storebæltsoverfarten? Ikke en øre! Da vi fjernede parfumeafgiften, blev parfumen så billigere? Stort set ikke en øre! Sidst jeg var ude og købe hårshampoo, kostede den i hvert fald det samme, som den gjorde i maj, det viste prisskiltet på den ganske tydeligt.

Eller tag nogle eksempler fra skatteministerens ressortområde: Han har nogle kontrakter med nogle edb-leverandører. Har han dér taget højde for, at ambien bliver til moms? Nix, det har han da ikke! Eller tag A/S Storebæltsforbindelsen. Bliver Storebæltsbroen nu ikke

[Jens Thoft]

dyrene? Har man dér taget højde for det? Det har man da ikke! Eller som et eksempel, jeg fik fra flydedokken i Århus, der har tilskrevet os i dag. De siger: Vi har tegnet langtidskontrakter med vores underleverandører, og dér er vi gået ud fra en pris inkl. arbejdsmarkedsbidrag, men når arbejdsmarkedsbidraget falder væk, så falder prisen da ikke tilsvarende. Det vil sige, at vores underleverandører kommer til at kræve mere for deres varer. Det har vi kontraktligt forpligtet os til.

Og jeg kan da også sige for egen regning: Tror I, at revisor Thofts timetakst bliver sat ned, fordi vi flytter fra arbejdsmarkedsbidrag til moms? Vel gør den da ikkenikkenej.

(Kort bemærkning).

**Stavad (S):**

Jeg tror, hr. Jens Thoft og jeg er fuldstændig enige i, at vi i det udvalgsarbejde, vi skal i gang med, i fællesskab skal bruge kræfter på at få sikret bedst muligt, at priserne vil være uændrede efter denne omlægning.

Hr. Jens Thoft har uret i, at vi nu går fra noget, som er meget forskelligt fra moms, og over til en moms. Det er faktisk et beløb, der udskrives på nøjagtig det samme grundlag med to forskellige navne.

Jeg beklager selvfølgelig, at regeringen i 1987 ikke havde så meget styr på papirerne – eller at der er sket en udvikling i EF-Domstolens praksis – så at det, som man dengang skønnede kunne holde inden for EF-reglerne, ikke kan holde alligevel. Men lad os nu være ærlige, hr. Jens Thoft: Der er ingen som helst saglig begrundelse for, at priserne skal ændre sig.

Derfor vil jeg også godt bede skatteministeren om at bekræfte, når han senere svarer, at det problem, hr. Jens Thoft nævnte fra flydedokken i Århus – eller Danyard i Frederikshavn eller Lindø på Fyn, som vi alle sammen har hørt fra – selvfølgelig vil blive fuldstændig klokkerent klaret, inden vi når frem til tredje behandling. Det er jeg sikker på at skatteministeren vil bekræfte.

Må jeg så endelig stille det stilfærdige spørgsmål til hr. Jens Thoft: Hvor ville hr. Jens Thoft finde 10 mia. kr.? Eller mener hr. Jens Thoft, at det er bedre med besparelser – at meje pensionisterne eller andre grupper ned – for at løse dette problem? Det synes jeg hr. Jens Thoft skylder os at forholde sig til.

(Kort bemærkning).

**Jens Thoft (SF):**

Hr. Stavad opfordrer mig til ærlig snak. Jeg synes, det er ærlig snak, når vælgerne ikke kan forstå, hvad det er, vi laver herinde. Vi har en regering, som lover os, at ambien nok skal holde, at der ingen EF-problemer er – og det holdt lige som alle de andre løfter omkring EF ikke vand ½ cm. Vi har en hr. Stavad og en hr. Aagaard, som kommer med besværgelser om, at der ikke sker prisstigninger, selv om en blind mand kan føle med sin stok, at der naturligvis sker prisstigninger. Det er ikke ærlig snak.

Det ville være ærlig snak at sige, at det her er kreperligt, det er ærlig snak at sige, at vi har gjort i nældeerne, og det er ærlig snak at sige, at desværre betyder det prisstigninger.

Det er ikke ærlig snak at tro, at man kan mane prisstigninger i jorden. Et lille godt eksempel: Regeringen vedtog for nylig en godkendt stigning i teletaksterne. Vil det nu være sådan, at teletaksterne ikke bliver forhøjet helt så meget, fordi arbejdsmarkedsbidraget skal modregnes? Jeg spørger bare! Jeg vil også godt spørge skatteministeren, om han har taget højde for arbejdsmarkedsbidragets bortfald i de kontrakter, han har lavet med sine edb-leverandører om service og maskiner? Nej, det har han da ikke. Og hvis vi læser den rapport, vi fik forleden dag fra regeringen om udlicitering af offentlige opgaver, var der så en opfordring til, at man skulle tage højde for arbejdsmarkedsbidraget, når man udliciterede opgaver? Det var der da ikke.

Jeg mener, at ærlig snak er at sige, at dette beklageligvis betyder prisforhøjelser, og at vi må prøve at gøre, hvad vi nu kan, for at stille en folkelig bevægelse på benene imod prisforhøjelser; men det er da fjollet at benægte, at det betyder det, enhver kan se det. Og en af årsagerne til, at folk uden for dette hus synes, vi er nogle paphoveder, er, at vi står på Folkeetingets talerstol og benægter det, enhver kan se er fakta.

(Kort bemærkning).

**Stavad (S):**

Jeg bliver nødt til at rette hr. Jens Thoft. Det er deværre ikke i min magt at love, at der ikke kommer prisstigninger. Det tror jeg ikke er i nogens magt. Men jeg mener, at vi har en fæl-

[Stavad]

les opgave under udvalgsarbejdet i at sørge for, at vi, inden vi når frem til tredje behandling, har den størst mulige sikkerhed for, at det ikke sker, fordi der ikke er sagligt grundlag for det.

For det andet er jeg fuldstændig enig med hr. Jens Thoft i, at det er beklageligt, at vi fik nogle svar fra regeringen tilbage i 1987, da vi behandlede denne sag, som har vist sig ikke at holde.

Men forskellen på hr. Jens Thoft og mig er, at jeg forholder mig til virkeligheden, også når jeg ikke kan lide den – det er det, der er det svære, hr. Jens Thoft – og den virkelige virkelighed er, at hvis ikke vi foretager os noget i denne sag, så står vi efter al sandsynlighed og mangler 10 mia. kr. Og det, hr. Jens Thoft glemte at svare mig på, var, om han ville tage dem hos pensionisterne, dagpengemodtagerne eller andre. Eller ville hr. Jens Thoft tage dem ud af den blå luft? Det synes jeg da hr. Jens Thoft bør give et svar på, så at vi kan få det ind i en lidt bedre sammenhæng.

I øvrigt glæder jeg mig, for jeg synes, hr. Jens Thoft har rigtig mange gode ideer til, hvordan vi får denne sag grundigt og godt belyst under udvalgsarbejdet. Det glæder jeg mig til, og det vil Socialdemokratiet gerne deltage i, sådan at man måske også kunne forestille sig, at hr. Jens Thoft, når vi kommer til tredjebehandlingen, ville være med til at bære sagen igennem, selv om hr. Jens Thoft måske nu mener, at det er bedre at gå ud og ophidse til prisstigninger.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Det er altså ikke rimeligt at gøre mig ansvarlig for prisstigninger. Jeg er enig med hr. Stavad i, at prisstigningerne ikke er ønskelige, men jeg er ikke enig, når hr. Stavad lader, som om de ikke vil finde sted; det vil de beklageligvis. Jeg synes, der skal være ærlig snak, og ærlig snak er at sige, at Folketingets flertal altså gjorde i nælдерne, da man stolede på regeringen. Det er det ene, jeg vil sige.

Det andet er, at når hr. Stavad spørger, hvor jeg vil hente pengene fra, vil jeg gøre opmærksom på, at Danmark altså er mere EF-lovlydig, end det er nødvendigt. I »Beretning udarbejdet af Undersøgelgesudvalget om Racisme og Fremmedhad« fra Europa-Parlamentet skriver

man om en dom fra Domstolen af 15/1/86 over Frankrig i en sag, som ikke har noget med det her at gøre:

»Da Frankrig hårdnakket nægtede at rette sig herefter, trak sagen i langdrag til 13/6/89...« – det var altså 3 år – »... hvor man på et møde i Rådet (socialministrene) nåede frem til et kompromis...«.

Frankrig fik altså en dom, men man nægtede hårdnakket at følge den, og så lavede man bag efter et kompromis. Derfor har jeg lidt svært ved at forstå, hvorfor Danmark er i en sådan situation, når der er en trussel om, at der måske kommer en dom, at vi skynder os at rette på tingene.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Så går vi tilbage til ordførerrækken.

Peter Brixtofte (V):

Det er jo således, at Venstre altid kommer efter Socialdemokratiet og De Konservative i ordførerrækken, og så er der ikke ret meget at tilføje, idet det som regel har været to gode indlæg, der på fin vis har berettet om de lovforslag, der er fremsat. Derfor kan jeg i det store og hele tilslutte mig de bemærkninger, som såvel Socialdemokratiet som De Konservative har fremsat.

Jeg vil blot understrege, at den omlægning, der oprindeligt blev lavet i 1987, rent faktisk fik virkning. Den forbedrede konkurrenceevnen, og det førte til bedre eksporttal, og derfor var det set med disse øjne en god ændring, der blev gennemført.

Det, vi står over for nu, er en teknisk nødvendighed, og jeg vil godt understrege, at Venstre er helt enig med Socialdemokratiet i, at denne tekniske nødvendighed ikke bør føre til ændrede priser, og vi vil meget gerne i udvalgsarbejdet vurdere, hvorledes vi kan sikre dette.

Må jeg afslutningsvis sige, at det glæder Venstre, at der også i denne omlægning er sikret en godtgørelse for de mindre virksomheder, således at de mindre virksomheders konkurrenceevne fortsat kan opretholdes.

Jens Thoft (SF):

Jeg mener altså, at dette lovforslag er et pragtfuldt bevis på, hvorfor folk betvivler vores troværdighed så meget, for regeringen lader, som om den nu bare har fundet en smarte-

[Jens Thoft]

re måde at opkræve en afgift på. Regeringen og såmænd også Socialdemokratiet lader, som om det her ikke spiller nogen som helst rolle, der er bare sket lidt teknisk fiddelihiut, og skatteministeren kalder det endda regelforenkling. Det er det rene svindel og bedrag; han er en dygtig sælger, den skatteminister, det skal jeg erkende.

Og det bundfradrag, som var under arbejdsmarkedsbidraget, bliver nu kaldt en godtgørelse for virksomhedernes administration. Det er altså bare for meget, for jo større en virksomhed, der er tale om, jo mindre bliver godtgørelsen; jo mere bøvl man har, jo mindre får man. Hvis det er sådan, at man er så uheldig at have en kiosk, hvor man både sælger varer med moms og uden moms, får man også mindre, og så er der i hvert fald mere administration. Jo flere ansatte man har, jo mere administration er der, og jo mindre får man. Jamen hvad er så det for noget sludder at kalde det en godtgørelse? Kald det så, hvad det er!

Det er jo det, jeg i denne omgang har bebredt Folketinget: at man hele tiden kalder det noget andet end det, det er. Problemet er, at vælgerne udenfor altså ikke er så dumme, som flertallet i Folketinget tror, og derfor er det, de betragter os som nogle paphoveder – og det er altså i stor udstrækning med rette.

Hvis den lille købmand nu bilder sig selv ind, at han får 6.000 kr. i administrationsgodtgørelse, holder det jo heller ikke stik. Hans og konens overskud af en meget lang arbejdsdag er jo sjældent 240.000 kr., og hvis han nu er så uheldig at have underskud, er det jo ikke, fordi han ingen administrationsudgifter har haft, men han får i hvert fald ikke en krone i administrationsbidrag. Jeg synes godt om at begunstige de mindre erhvervsdrivende, det har vores store sympati, men så kald det det, lad være med at bilde folk ind, at det er et administrationstilskud.

Det næste spørgsmål er om ambiens afløser, tillægsmomsen. Her har vi igen noget svindel og bedrag; det er ikke tillægsmoms, det er en forhøjelse af moms fra 22 pct. til 25 pct. Lad være med at kalde det en tillægsmoms, når det ikke er det; det er en momsforhøjelse.

Og så har vi den nye lønsumsafgift. Formålet skulle være at sikre prisneutralitet, og jeg er enig med skatteministeren og for den sags skyld også med hr. Stavad i, at det teoretisk set

er korrekt. Det skulle i teorien være muligt at fastholde prisneutraliteten, men jeg har altså det lille problem, at Storebæltsfærgen ikke nedsatte priserne på øl og sodavand, da vi fjernede en del af afgiften. Sådan er virkeligheden.

Virkeligheden er også, at en masse mennesker har kontraheret som bygherrer og som virksomheder med underleverandører til faste priser, og dér bliver priserne altså ikke nedsat, nu bliver de bare tillagt 25 pct. moms.

Det næste spørgsmål, man bør stille i denne runde, er, hvorfor det nu er så bragende god en idé med en momsforhøjelse til afløsning af arbejdsmarkedsbidraget, når det ikke var en bragende god idé i 1987. Hvad er der sket siden da, som gør, at arbejdsmarkedsbidraget nu er ubrugeligt og momsforhøjelsen er en god idé?

Heller ikke i bemærkningerne siger man det, som er sandt, at man er bange for EF, og at man er ked af, at man har været tvunget til for ikke at få det provenutab, som hr. Stavad taler om, at benytte denne metode, som desværre har en masse kedelige virkninger. Nej, det siger man ikke, man siger, at det er en forenkling. Altså, skatteministeren kan sælge sin bedstemoder under etiketten forenkling. Hvad som helst i det ministerium, som bliver mere kompliceret, tillader man sig at kalde forenkling.

De forventede prisstigninger kunne man da så i det mindste kompensere ved at gå i gang med at lave differentieret moms eller indføre tilskud på mejeri- og fødevarer, brødprodukter og sådan noget, så man i det mindste friholdt de lavestlønnede.

Af bemærkningerne fremgår det, at den foreslåede ændring ligger i naturlig forlængelse af ambiloven, og at der er tale om en forenkling. Jamen det er hverken en naturlig forlængelse eller en forenkling. Det er svindel og bedrag med det danske sprog. Tal dansk i stedet for at hælde sådan en masse velklingende floskler ud over noget, som er noget ganske andet. Jeg synes, at det er falsk reklame.

Nu skal der så særlige ansøgninger til for at få det såkaldte administrationsbidrag hentet hjem. Der skal udfyldes særlige skemaer, hvor man finder virksomhedens overskud og fratrukker forskellige ting og sager og lægger rentudgifterne til. Det er da ikke en forenkling, det er blevet mere indviklet. Man havde lige fået et edb-system, som i øvrigt har kostet det

[Jens Thoff]

hvide ud af øjnene, til opkrævning af ambien, og man havde lige fået det til at fungere. Nu afskaffer man det med et pennestrøg, og så bruger man ikke engang det system, man har fået, men indfører et helt nyt system, hvor man skal ud og lave ansøgninger.

Det er da heller ikke rigtigt, at det slet ingenting koster, for i hvert fald mister de små erhvervsdrivende da rente. Nu får man et administrationstilskud, som man får tilbagebetalt 1 ½ år senere, men før fik man det løbende modregnet i momsen, så der må i hvert fald være et likviditetsgab.

Og så har vi fortsat en minister, som ikke ved, hvad hans egen myndighed hedder – også dér forventer jeg nu ændringsforslag for 27. gang. Det er sådan set et lille punkt i denne sag, men jeg vil godt nævne, at man i et af forslagene til sidst skriver, at alle myndighedsbetegnelserne skal ændres sådan og sådan – og det er i øvrigt ikke i overensstemmelse med det, ministeren for nylig er blevet enig med sig selv om at kalde sin myndighed. Hvis han var kommet til SF's folketingsgruppe med et forslag, hvori der var en paragraf, der bestemte, at tingene i øvrigt skulle ændres en hel masse udefinerbare steder, så ville han være blevet sendt hjem med besked om at lave sit forslag ordentligt. Det havde mor Ebba aldrig nogen sinde godkendt, og jeg er sikker på, at den nye gruppeformand heller ikke havde gjort det.

Vi har altså en minister, som for nylig var god nok til det, for da havde vi 46 ændringsforslag i forbindelse med datterselskabsdirektivet, hvor man gik ind i hver paragraf og ændrede, men nu kommer man med sådan en opsamlingsparagraf til sidst i håb om, at man dog kan finde ud af, hvad myndigheden hedder. Jeg synes, det er for ringe. Jeg synes også, at det er forkert at kalde det regelforenklung.

Lad os så se på momsloven. Hvad er det for noget pjat med, at 25 pct. nu skal hedde 22 pct. plus 3 pct. tillægsmoms? Når momsen skal beregnes med den reciprokke værdi, altså når man tager den af udsalgspris inklusive moms, så hedder det ikke i lovforslaget 18,03 pct. plus 1,97 pct. – det var da ellers logisk, hvis man skulle snakke om en tillægsmoms – næh nej, så taler man slet og ret om 20 pct. Den ene vej erkender man altså, at det ikke har spor med tillægsmoms at gøre, og den anden vej bevarer man overfladen med dobbeltsprog i bedste Orwellsk stil.

Endelig siger man i bemærkningerne, at momsforhøjelsen er helt i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser over for EF. Igen mener jeg, at enhver uden for dette hus godt ved, at sådan forholder det sig ikke. EF presser voldsomt på, for at vi nedsætter vores moms, og hvis ikke vi gør det, så får vi nogle gevaldige problemer med grænsehandelen.

Til sidst vil jeg sige om lønsumsafgiften, at jeg undrer mig over, at f.eks. fagbevægelsen og de politiske partier skal betale lønsumsafgift; de hører altså ikke hjemme i den finansielle sektor. Jeg synes, at det er noget skidt, at turistkontorer og almennyttige boligselskaber også skal betale lønsumsafgift, og jeg har såmænd set, at Københavns Universitet har en afdeling, hvor de underviser udlændinge, hvor man også kommer til at betale lønsumsafgift. Det har da ikke meget med finansielle virksomheder at gøre.

I øvrigt må jeg konstatere, at der også i lønsumsafgiftsforslaget er rod i ministerens myndighedsbetegnelser. Nu må ministeren altså prøve at give sine embedsmænd klar besked om, hvad det er, det ministerium skal hedde.

Vi har altså en minister, som også plejer at bryste sig af borgernes retssikkerhed. Og hvad gør han så i dette forslag her? Jo, ifølge § 2, stk. 2, kan han selv og personligt fastsætte regler om idømmelse af bødestraf i forskrifter udstedt af ham selv. Ja, det er muligt, at Boris Jeltsin og Vaclav Havel kan regere på den måde ved dekreter, men det bør altså ikke kunne ske i et ægte demokrati og slet ikke, når det drejer sig om en minister, der elsker at fremstille sig selv som den store vogter af skatteborgernes rettigheder.

Jeg synes altså, at denne lovpakke i den grad er Orwellsk dobbeltsprog. Det er vi ikke tjent med. Kald det da det, det er. Og så vil jeg overveje, om vi kunne støtte det. Dette her er altså snyd og bedrag, og jeg mener, vi gør os selv og Folketinget en bjørnetjeneste, når vi lader, som om tingene er noget andet, end enhver uden for dette hus godt kan se.

SF vil på den baggrund ikke støtte pakken.

**Ole Donner (FP):**

De foreliggende tre lovforslag fra skatteministeren har ikke den store sympati fra Fremskridtspartiets side. Forslaget til lov om ophævelse af lov om arbejdsmarkedsbidrag og om

[Ole Donner]

ændring af merværdiafgiftsloven med en tillægsmoms, som det kaldes, på 3 pct. har skatteministeren fremsat af nød, fordi regeringen nu endelig har erkendt det, som Fremskridtspartiet sagde her fra denne talerstol ved behandlingen af det oprindelige lovforslag, nemlig at loven er konkurrenceforvridende. Vi påpegede allerede i december 1987, at vi var overbevist om, at EF-samarbejdet ikke kunne tillade, at man indførte denne nye 2½ pct.s skat, ambien.

I EF-samarbejdet er en af grundforudsætningerne for et øget handelssamarbejde, at man ikke laver nationale ordninger, der forhindrer varenes frie bevægelighed, og det gjorde vores daværende ordfører tydeligt ministeren opmærksom på. I betænkningen fra 1987 pegede vi også på en hel række andre problemer i forbindelse med denne særskat.

Fremskridtspartiet kan selvfølgelig stemme for en ophævelse af loven om ambi, men vi kan ikke stemme for, at man i stedet indfører en erstatningsmoms på 3 pct.

Regeringens forslag om at hæve momsen fra 22 til 25 pct. som kompensation for at opgive arbejdsmarkedsbidraget er endnu et eksempel på en særlig dansk ulovlighedstaktik over for ubekvemme EF-regler. På trods af Fremskridtspartiets advarsler i 1987 indførte man ambi, og jeg har en begrundet formodning om, at regeringen var klar over, at det ikke var lovligt, men det tager man let på, fordi man ved, at der går nogle år, inden der kommer en sag for EF-Domstolen, og at der går endnu længere tid, inden det er nødvendigt at lave loven om. Når det endelig sker, finder man på noget andet og opkræver de samme penge på en helt anden måde.

Jeg skal her fra talerstolen allerede på nuværende tidspunkt sige, at Fremskridtspartiet ikke vil blive overrasket, hvis der om 1-1½-2 år kommer et sagsanlæg fra EF, fordi vi har forhøjet momsen for kraftigt. Men så vil regeringen sikkert forsøge at indføre ambi igen bare med nogle andre bogstaver, bambi, umbra eller et eller andet. Man finder på noget, som man så kan køre med i en periode.

Den danske regering er efterhånden eksperter i at vedtage love, som bliver forkastet ved EF. Jeg tænker her på øldom og den nye bestemmelse om, at man kan indføre 1.000 l fyingsolie som håndbagage, hvor man så indfø-

rer et bureaukratisk system, der går ud på, at tolderne skal hjem i bryggerset hos folk for at se, om de har tømt dunkene i selve olietanken, hvorefter der skal udfærdiges diverse papirer, og der går nok ikke mange uger, før vi får en ny dom vedrørende den danske afgiftspolitik med hensyn til realrenteafgiften.

Fremskridtspartiet kan heller ikke acceptere den måde, som regeringen forsøger at sælge momsen på, nemlig 22 + 3 pct. i tillægsmoms. Vi synes, det er en primitiv måde at fremstille sagen på, uanset om det sker med rugbrød eller andre brød, i stedet for at kalde sagen ved dens rette navn: at momsen stiger fra 22 til 25 pct. For selv om statsministeren i pressen har lovet, han selv vil gå ud og kontrollere priserne den 2. januar 1992, tror vi, at prisstigningerne kommer, selv om der i bemærkningerne til lovforslaget står, at alt andet lige vil priserne blive sænket efter 1. januar. Det er vi overbevist om ikke sker, og det fremgår da også i dag af en gallupundersøgelse, at 78 pct. af de spurgte er helt sikre på, at priserne stiger. Vi tror, de får ret.

En ting, der er helt sikker, er, at der vil blive endnu mere sort arbejde, end der har været tidligere. I Fremskridtspartiet er vi meget spændt på ministersvarene på spørgsmål stillet af mig til henholdsvis statsminister og skatteminister, hvor vi ønsker nærmere oplysninger om, på hvilket grundlag man i sin tid indførte ambien.

Jeg vil slutte med at resumere, at vi selvfølgelig stemmer ja til fjernelsen af ambi, men stemmer nej til den såkaldte erstatningsmoms, hvis rigtige benævnelse altså er momsforhøjelse. Det hul, der opstår i kassen, kan vi sagtens finde ved besparelser, privatisering el. lign. Derfor er der ikke nogen grund til at lave den ekstra skat i form af yderligere 3 pct.s moms. Jeg kan gentage det, vi sagde i 1988, nemlig at vi er overbevist om, at det er EF-stridigt på trods af skatteministerens løfter og forklaringer, og vi bliver ikke overrasket, når der kommer en sag om momsen.

Skatteministerens forslag til lov om ændring af lov om lønsumsafgift for virksomheder inden for den finansielle sektor kan vi heller ikke støtte, og her vil vi også sætte spørgsmålstegn ved lovligheden. Vi mener i øvrigt, at det er en kompliceret metode, idet der er en lang række indviklede bestemmelser om, hvem der er



[Ole Donner]

med, og hvem der ikke er med. Det provenu, som regeringen kommer til at mangle, vil vi meget gerne hjælpe regeringen med at fremskaffe ved offentlige besparelser.

Vi mener i øvrigt, at der under udvalgsarbejdet skal besvares en lang række spørgsmål på dette område.

Skatteministerens forslag til lov om godtgørelse vedrørende erhvervsvirksomheders udgifter til administration af skatter og afgifter lyder flot, men vi kan ikke følge lovforslaget. Hvis regeringen endelig vil give en kompensation, mener vi, at det burde gives med et fast beløb og ikke med det bureaukratiske system, der lægges op til her, hvor man, hvis et firma f.eks. har 7-8 ejere, skal dele det ud på de enkelte ejere og kontrollere, om de personer også er medejere af andre firmaer.

Vi mener i øvrigt også, at det er mærkeligt, at regeringen vil præmiere små virksomheder, der eventuelt fyrrer en ansat, og som så, så vidt jeg kan se, får 2.000 kr. mere i honorar for at føre det offentlige papirnummer. Vi mener, der er tale om et besværligt beregningsgrundlag, og en virksomhed, der kører med underskud eller en lille indtjening, får jo lige så stort besvær med at lave regnskaber som dem, der tilfældigvis har 160.000 kr. eller 180.000 kr. eller mere i overskud.

Kort sagt, Fremskridtspartiet er modstander af de tre foreliggende lovforslag, men vil selvfølgelig medvirke til, at de ulovligheder, som man indførte i 1988, bliver afskaffet. Men finansieringen burde klares med offentlige besparelser, privatiseringer osv.

Jeg er i øvrigt meget spændt på at høre ministerens bemærkninger om f.eks. skibsværfterne, Lindøværftet osv., altså, hvordan de firmaer, der har indgået langtidskontrakter på milliardbeløb, skal klare sig. Jeg er også spændt på at høre, hvad ministeren vil sige om engrosfirmaer, som jo er nødt til at nedskrive deres varerlager, inden de lægger moms på. Jeg er også spændt på at høre, hvilke bemærkninger man har til prisstigningerne, om man vil fordoble styrken, således at ud over statsministeren også skatteministeren vil gå ud og kontrollere efter 1. januar.

Endvidere er jeg meget spændt på at høre svarene på alle de spørgsmål, hr. Jens Thoft stillede. Jeg var meget glad for at være på hr. Jens Thofts hold i dag, for det var nogle kraftige udtryk, han brugte heroppe fra talerstolen.

Hvis man endelig ville være sikker på, at der ikke skete nogen prisforhøjelser, forstår jeg ikke, hvorfor man ikke i loven sagde, at der skal trækkes 2½ pct. fra priserne, inden man regnede moms på, for så ville man i hvert fald kunne se umiddelbart, om man havde sat priserne op, inden man begyndte at trække fra. Og når det alligevel skal være så bureaukratisk, at man giver folk penge for at sidde og lave det, kunne man jo lige så godt indføre nogle flere bestemmelser.

**Bente Juncker (CD):**

Jeg kan sige til skatteministeren, at Centrum-Demokraterne kan stemme for alle tre lovforslag. Vi var med til at indføre ambien i 1987; det giver os ligesom en forpligtelse til at gå ud og finde de 9 mia. kr.

Og i modsætning til Fremskridtspartiets ordfører tror jeg nu altså ikke, at det kan findes ved offentlige besparelser. Jeg tror, den vej, regeringen er gået, er den eneste mulige vej til at finde et flertal her i salen.

Jeg synes, de tre lovforslag er udfærdiget meget retfærdigt i forhold til prisdannelsen. Der er sikkert nogle varer, der vil stige i pris, men det gør de jo mange gange alligevel. Jeg tror ikke, dette her vil være anledningen til, at de stiger.

Jeg har bemærket, at der er nogle problemer i forbindelse med langtidskontrakter. Vi har fået en masse telefaxer de sidste par dage fra værfter og fra store virksomheder, som har indgået langtidskontrakter, og det vil være et af de spørgsmål, vi må se på i udvalget.

Men alt i alt er lovforslagene udtryk for tekniske omlægninger, og de bør ikke få nogen som helst konsekvenser i form af prisstigninger.

**Elisabeth Arnold (RV):**

Ordføreren for Socialistisk Folkeparti efterlyste for et par minutter siden noget mere ærlighed blandt politikerne og opfordrede til, at man talte rent ud af posen om, hvad dette her drejede sig om.

Jeg vil gerne rose skatteministeren, fordi han nu endelig siger rent ud, hvad det drejer sig om. Det drejer sig om, at vi har haft en moms på 25 pct. i adskillige år, og skatteministeren må jo så nu tage på sin kappe, at det bliver under en Venstreminister, at momsens hæves

[Ellsabeth Arnold]

fra 22 til 25 pct. Det synes jeg er meget modigt og ærligt af skatteministeren, og jeg vil gerne komplimentere skatteministeren for, at han tager denne konsekvens af den beslutning, der blev taget, da man indførte ambien.

Om ærlighed vil jeg også sige, at da jeg indtrådte i Skatteudvalget efter mit valg til Folketinget i 1988, fik jeg et kort rids af ejendommelighederne i det danske skattesystem. Herunder fik jeg helt klart besked på, at ambien nok var lidt tvivlsom, at det i virkeligheden betød, at man havde en moms på 25 pct., og at man nok på et eller andet tidspunkt blev nødt til at afskaffe ambien. Så der er altså nogle i dette Folketing, der har fået klar besked. Det var jo ikke noget, der blev sagt offentligt, det blev sagt i parentes og som teaterhvisken. Men det var helt klart, at det var det, der var formålet.

Derfor må vi fra radikal side sige, at det er da i orden, at man nu er kommet så vidt, at man siger, at vi altså nu er nået frem til snorene, og at vi må tage konsekvensen og se vælgerne i øjnene og sige rent ud, at det var det, det drejede sig om – vi havde en moms på 25 pct.

Jeg er helt sikker på, at skatteministeren meget gerne ville have nedsat momsen i stedet for, men så skal der jo findes besparelser. Dertil har hr. Ole Donner jo allerede erklæret sin vilighed til at medvirke, men det er jo desværre ikke nok, og derfor må det blive ved den realistske forhøjelse af momsen, og fra radikal side kan vi kun sige, at det for os at se også er den eneste udvej, når man nu ikke kan bibeholde det system, vi har.

Det er blevet markedsført som, at dette skulle være fuldstændig neutralt, og ministeren har med vanlig scenetække præsenteret et eksempel for befolkningen, som gik ud på, at et rugbrød ville bevare værdien fuldstændig uantastet. Men rugbrødet illustrerer jo ikke hele erhvervslivet, og der er nævnt adskillige eksempler på i dag, som vi andre har hørt om også, fra Århus Flydedok, fra Lindøværftet og fra andre, der arbejder med meget lange kontrakter, at denne betegnelse ikke dækker.

Jeg vil derfor allerede nu sige, at vi må se på disse lange kontrakter i Skatteudvalget, for der skal en eller anden form for hold i disse pris-skrivninger, og det kan ikke nytte noget, at man markedsfører denne ændring som, at den er fuldstændig neutral, for det vil den ikke væ-

re i praksis; der vil være eksempler på, at den ikke kan fungere på den måde.

Derfor vil jeg advare imod, at man markedsfører dette her som en snuptagsløsning. Det ser sådan ud, men det tror jeg ikke det er. Vi vil naturligvis gå ind i udvalgsarbejdet og være lige så flittige og grundige, som vi plejer at være. Det kan jeg i hvert fald tilsige skatteministeren.

Til sidst vil jeg sige, at denne sag jo tydeligere end noget andet illustrerer, at det danske skattesystem er dybt afhængigt af, hvordan vi engagerer os i forhold til udlandet. Vi kan ikke opretholde et skattesystem i Danmark, som er væsensforskelligt fra det, man har i landene omkring os. Dette her er bare ét eksempel, der er masser af andre eksempler.

Jeg vil gerne tilslutte mig den opfordring, som hr. Lykketoft fra Socialdemokratiet kom med, om, at skatteministeren nu må tage denne advarsel alvorligt og sætte et arbejde i gang for at diskutere, hvordan vi skal udforme vores kommende skattesystem. Jeg synes ikke, vi skal gå ud af dette år, 1991, uden at vi har sagt til hinanden, at vi nu må i gang med et arbejde for at finde ud af, hvordan skattesystemet skal se ud, når vi går ind i sidste halvdel af dette tiår, sådan at vi har det helt på plads og ved, hvordan det skal se ud, når vi går ind i næste årtusinde. Jeg vil meget gerne have et positivt svar fra ministeren på dette spørgsmål.

#### **Kofod-Svendsen (KRF):**

Da vi i december 1987 indførte ambien, var det jo med en klar hensigt, nemlig at styrke konkurrenceevnen, idet vi samtidig fjernede nogle arbejdsgiverafgifter og oven i købet gjorde det på en sådan måde, at vi ikke fuldt ud tog beløbet ind via ambien. Der er ingen tvivl om, at den operation er lykkedes, forstået sådan, at vi har fået styrket konkurrenceevnen, og her er vel noget af hemmeligheden bag de gode eksporttal, som Danmark har oplevet i de sidste år, således at vi nu kan begynde at glæde os over, at vi ikke alene har en positiv handelsbalance, men også en positiv betalingsbalance, så vi kan begynde at betale vores gæld tilbage.

Det, vi ville, lykkedes altså, og det synes jeg er væsentligt at understrege, også når vi nu skal til at se på denne tekniske ændring. Vi lagde vægt på, at vi fik en konkurrenceevneforbedring, og det er vigtigt, at vi fastholder kon-

**[Kofod-Svendsen]**

kurrenceevneforbedringen; det er jo noget af det, der er alfa og omega i den økonomiske politik, vi skal føre.

Der er altså lagt op til denne tekniske ændring af grunde, som der også er redegjort for i den ene og den anden sammenhæng, og alt dette tager vi til efterretning og medvirker til denne tekniske ændring, idet vi på baggrund af rugbrødsillustrationen er trygge ved, at det ikke medfører nogen prisstigninger. Det har andre også interesseret sig for, og jeg er overbevist om, at skatteministeren også selv har gjort sig tanker om, hvordan vi kan hindre en prisstigning. Det må simpelt hen ikke ske. Jeg ved, at andre har spurgt om det, og det kunne måske være interessant, om skatteministeren her ud over rugbrødseksemplet også delagtiggjorde os i, om der var ting, som man havde overvejet, for ingen prisstigning må være noget rent teknisk og ikke andet; det er meget afgørende.

Imidlertid har vi, som andre også har været inde på, fået telefaxer og andre henvendelser om, at der er nogen, der er kommet i en særlig vanskelighed. Det imødeser jeg også at vi får løst under udvalgsarbejdet. Hvis ministeren allerede nu har nogle kommentarer til det, vil jeg også gerne høre dem.

Endelig vil jeg sige, at det, at de mindre selvstændige erhvervsdrivende også fortsat bliver tilgodeset, er noget, vi lægger meget stærk vægt på. Vi kan altså medvirke til denne tekniske ændring.

**Skatteministeren (Fogh Rasmussen):**

Jeg vil gerne sige tak for den altovervejende positive holdning, der har været til disse lovforslag om en rent teknisk omlægning af afgiftssystemet.

Det, der er blevet bekræftet under behandlingen i dag, er, at de partier, der i sin tid stod bag omlægningen af arbejdsgiverafgifterne, også i dag vil stå bag denne tekniske videreomlægning af afgiftssystemet.

Jeg vil gerne understrege, at den omlægning, der her er foreslået, skal ses på baggrund af, at der er sat spørgsmålstejn ved, om arbejdsmarkedsbidraget er i overensstemmelse med EF-retten.

I anledning af de bemærkninger, der er faldet fra hr. Lykketoft og hr. Stavad og i virkeligheden også fru Elisabeth Arnold, vil jeg gerne sætte en meget tyk streg under, at regeringen

ved arbejdsmarkedsbidragets indførelse var og stadig er af den opfattelse, at arbejdsmarkedsbidraget respekterer EF-retten. Det er meget vigtigt at sætte en tyk streg under, at der ikke er nogen som helst ændring i regeringens opfattelse på dette punkt. Regeringen fastholder sin opfattelse, som den har været lige fra starten af.

Det, vi blot må tage til efterretning, er, at denne opfattelse er blevet anfægtet af EF-Kommissionen. Der verserer sager ved danske domstole og ved EF-Domstolen. Vi kender ikke resultatet af domstolenes behandling af disse sager.

Vi må forvente, at EF-Domstolen i første halvår af 1992 vil afsige kendelse i de sager, der er rejst mod Danmark om dette spørgsmål. Regeringen regner helt sikkert med at vinde disse sager, fordi vi har en stærk argumentation for det EF-medholdelige i den indførelse af arbejdsmarkedsbidraget, som skete pr. 1. januar 1988. Men vi kan altså ikke se væk fra, at EF-Kommissionen har anfægtet den danske regerings standpunkt, og vi kan heller ikke se væk fra, at der er sket en udvikling i EF's retspraksis på dette område siden 1987.

Derfor ønsker regeringen – for at forebygge enhver tvivl om et vigtigt indtægts-element på finansloven for 1992 – at handle nu. For i modsat fald kunne usikkerhed om statsfinanserne risikere at føre til højere rente og inflationsforventninger.

Det er altså ikke, fordi regeringen har skiftet opfattelse af det EF-retlige i forbindelse med arbejdsmarkedsbidraget, at regeringen nu foreslår denne omlægning. Men det er, fordi det ikke er forsvarligt – hverken for regeringen, for Folketinget eller for arbejdsmarkedets parter – at der skal herske usikkerhed om et så vigtigt element for statsfinanserne og for hele arbejdsmarkedet.

Det er for at forebygge denne usikkerhed, at regeringen har fremsat dette forslag om en rent teknisk og neutral omlægning.

Jeg vil gerne også sætte en tyk streg under, at denne omlægning er af rent teknisk karakter og er fuldstændig – jeg understreger fuldstændig – neutral over for priserne. En reduktion af priserne før moms med 2,5 pct., som er det, der svarer til den effektive arbejdsmarkedsbidrags-sats, og en fakturering af 22 plus 3 pct. moms giver fuldstændig uændrede forbrugerpriser.

**[Skatteministeren]**

Virksomhedernes omkostninger er med andre ord fuldstændig uændrede, og derfor er der selvfølgelig heller ingen som helst anledning til at forhøje priserne. Derfor må jeg afvise samtlige de påstande, der er fremsat fra forskellige erhvervs side, om nødvendigheden af at forhøje priserne. Der er ingen som helst baggrund for de påstande.

Hvis nogen benytter denne anledning til at forhøje priserne, er det kun, fordi man har fundet en anledning til i ly af denne rent tekniske omlægning at misbruge situationen til at skaffe sig en prisstigning, som man gerne ville have, for der er ingen som helst anledning i selve omlægningen til at gøre det.

Nu tror jeg i øvrigt også – for nu at bruge hr. Jens Thofts udtryk om, hvad der er virkeligheden – at virkeligheden vil være, at mange handlende f.eks. inden for detailhandelen vil have meget vanskeligt ved at foretage en sådan prisforhøjelse med den meget skrappe konkurrence, der er tale om. For det er klart, at denne skrappe konkurrence også væltes over i andre led, engrosled osv. Så når vi skal tale om virkelighedens verden, tror jeg, at markedskræfterne vil være nogle af de stærkeste kræfter til at forhindre, at denne rent tekniske omlægning misbruges til urimelige prisforhøjelser, som der overhovedet ingen som helst baggrund er for.

Fra forskellig side har der været rejst spørgsmål om langtidskontrakter. Også her gælder, at intentionen med denne omlægning er krystalklar prisneutralitet også for langtidskontrakter. Regeringen vil da gerne sammen med Skatteudvalget overveje, om der er baggrund for en præcisering af intentionen på dette punkt. Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, hvad sigtet er: det er prisneutralitet, også når det gælder langtidskontrakter, og er der behov for at præcisere det, kan det selvfølgelig præciseres, men ingen tvivl må i hvert fald herske om, hvad der er det klare sigte med denne omlægning.

Jeg synes egentlig, at et af de mange gode og praktiske eksempler på, at der trods alt også er mange, som forstår, hvad dette her går ud på, er en informationsmeddelelse, jeg står med her fra Danske Elværkers Forening, hvor formanden for foreningen, Jacob L. Hansen, udtaler følgende:

»Da arbejdsmarkedsbidraget blev indført, forlangte vore leverandører en 2½ pct.s prisforhøjelse som kompensation. Jeg kan garantere, at vi nu går til leverandørerne og forlanger en tilsvarende prisnedsættelse, og jeg går ud fra, at de går med hertil. Dermed vil omlægningen ikke i sig selv medføre højere elpriser.«

Det er den korrekte forståelse af denne prisneutrale og rent tekniske omlægning. Den giver ikke nogen som helst anledning til prisforhøjelser.

I det hele taget betyder denne omlægning blot, at de samme penge som tidligere bliver opkrævet på en anden måde. Derfor er der også grund til at understrege, at omlægningen ikke påvirker hverken skattetryk, grænsehandel eller eksporten, eller hvad der nu ellers har været ført frem i den offentlige debat.

Skattetrykket påvirkes ikke, fordi der er tale om at erstatte én afgift, nemlig arbejdsmarkedsbidraget, med en anden afgift, nemlig til lægsmomsen. Man kunne også have kaldt det en erstatningsmoms eller afløsningsmoms eller hvad som helst. Der er blot tale om, at én afgift byttes ud med en anden.

Grænsehandelen påvirkes heller ikke, fordi forbrugerpriserne ikke påvirkes. Eksporten påvirkes heller ikke, fordi bortfaldet af refusion fra arbejdsmarkedsbidraget modsvares af en tilsvarende større momsrefusion. Det er altså alt i alt en rent teknisk og helt neutral afgifts-omlægning.

Jeg vil gerne sige til både hr. Ole Donner og hr. Jens Thoft, at såvel hr. Ole Donner som hr. Jens Thoft fuldstændig har misforstået de beslutninger, der er truffet i EF vedrørende det fremtidige afgiftssystem. Der er intet som helst, der forbyder Danmark at have en, jeg havde nær sagt reel momssats på 25 pct., som vi jo altså i realiteten har haft siden 1. januar 1988. Det er der ikke noget som helst der forbyder. Det var ellers det, hr. Jens Thoft og hr. Ole Donner forsøgte at give udtryk for. Hr. Ole Donner brugte oven i købet det udtryk, at han ikke ville blive overrasket, hvis der kom et sagsanlæg mod Danmark på grund af denne omlægning.

Jeg understreger, at det fra 1. januar 1993 er sådan, at afgiftstilpasningen i EF foretages efter et minimumsprincip. Det vil sige, at landene blot som minimum skal opkræve en bestemt moms; derover kan man lægge sig akkurat,

[Skatteministeren]

som man har lyst til. Indtil 31. december 1992 gælder en regel, der på EF-sprog hedder stand still. Det er en forpligtelse, som ligger på de enkelte lande til ikke at forhøje deres afgifts-satser, herunder momssatsen. Den danske forpligtelse hedder den gamle moms på 22 pct. plus arbejdsmarkedsbidraget, og det svarer til 22 pct. + 3 pct. moms, og det vil sige, at den danske forpligtelse på dette område er 25 pct.

Der er altså ingen som helst problemer i forhold til denne såkaldte stand still-forpligtelse, og derfor er der ikke baggrund for hverken hr. Jens Thofts eller hr. Ole Donners påstande om, at denne forhøjelse af momssatsen med 3 pct. giver problemer i forhold til de beslutninger, der er truffet i EF.

Jeg skal til hr. Ole Donner yderligere sige, at der heller ingen problemer er i forhold til varelagre. Også i forhold til varelagre er denne omlægning fuldstændig neutral. Der er selvfølgelig heller ingen problemer i forhold til sort arbejde, for i og med at forbrugerpriserne ikke ændres, ændres heller ikke forholdet mellem hvidt og sort arbejde.

Hr. Ole Donner påstår, at Danmark er ekspert i at lave love, der strider mod EF-retten. Nu står jeg ikke lige her med en opgørelse, men jeg kan i hvert fald godt love hr. Ole Donner, at Danmark sagtens kan klare sig i forhold til andre lande, når det gælder antallet af sager, der er anlagt ved EF-Domstolen, og hermed mener jeg, at hvis Danmark ikke er det land, der har færrest sager, så er det i hvert fald et af de lande, der har færrest sager, og derfor tager jeg mig kritikken fra hr. Ole Donner meget let. Men det er selvfølgelig klart, at det, vi ser afspejlet på en række afgiftsområder, er det forhold, at Danmark har et meget højt og efter regeringens opfattelse også for højt skatte- og afgiftstryk.

Nu er det blevet synliggjort meget direkte på momsområdet, det er vel sådan set det, der er sket ved at omlægge fra ambi til moms, og det gør selvfølgelig det meget aktuelt, som fru Elisabeth Arnold var inde på, nemlig at vi bestemt bør gå i gang med at drøfte mere grundlæggende strukturændringer i det danske skatte- og afgiftssystem; det lagde KVR-regeringen i to omgange op til, men det fik den skæbne, som vi alle sammen kender, af de grunde, som vi også alle sammen kender. Nu tror jeg, 1992 vil blive noget optaget af, at vi skal have klaret

nogle afgiftsproblemer, men jeg er da klart også af den opfattelse, at vi på et eller andet tidspunkt burde gå i gang med at kigge på mere grundlæggende strukturændringer af skattesystemet, så vores skatte- og afgiftsstruktur bedre kommer til at harmonere med den verden, der er omkring os. Men om det kan føre til et positivt resultat, afhænger også meget af den vilje, som parterne i en sådan samtale møder op med. Hvis den er stærk, og hvis den er bedre, end den har været ved de tidligere forsøg, kunne det måske føre til noget positivt. Det kunne da godt være, det en eller anden dag, når tiden er moden, var værd at prøve.

(Kort bemærkning).

**Kim Behnke (FP):**

Når ministeren og hans sikkert dygtige embedsmænd foretager de beregninger, der ligger til grund for ministerens talepapir, og når ministeren meget præcist kan sige, at det er helt og aldeles neutralt, så er det ud fra en teoretisk skrivebordsbetragtning, og fordi de forhold, som gælder uden for Skatteministeriet, ude i virkeligheden, derude, hvor de 5 millioner danskere lever, bl.a. også er styret af noget for et skatteministerium så fjernt som psykologi. Når ministeren siger, der ikke vil blive mere grænsehandel ud af det her, så er det en sandhed med modifikationer. Hvorfor er der nogle butikker, der reklamerer med, at en vare koster 19,95 kr., når vi alle sammen ved, at vi kommer til at betale 20 kr.? Det gør man, fordi det er et reklamemæssigt fif, 19,95 kr. ser billigere ud end 20 kr.

På samme måde reklamerer butikker i Tyskland med, at momsen på en lang række basale fødevarer i Tyskland kun er 7 pct. Nu får vi en moms på basale fødevarer i Danmark, der er 25 pct. Dette gigantiske afgiftsgab vil få en psykologisk effekt sat i gang i retning af, at folk vil blive stimuleret til at foretage grænsehandel. Det samme gælder vedrørende det sorte arbejde. Nu vil det blive sådan, at man kan spare 25 pct., hvis man ikke skal have en faktura; det er det, der vil blive sagt i folkemunde, også i Viborg Amt.

Ministeren siger, at man bare kan skubbe det videre, og der blev brugt eksemplet fra elværkerne, men den smedemester, der har svejset en plov og har brugt noget jern og andet udstyr til det, siger til halvtidskontordamen:

[Kim Behnke]

Skriv en faktura til landmand Pedersen på det! Så spørger hun: Hvor meget stål er der blevet brugt, hvor mange arbejdstimer er der blevet brugt, og så skal der lægges 25 pct. moms oveni. Hun sidder ikke med den store tabel og regner tilbage, at det stål er købt før den og den dato, og at der skal regnes baglæns ambi på det osv. Det er ikke sådan, virkeligheden er. Der bliver regnet sammen, så og så mange materialer, så og så meget arbejds løn, og der bliver lagt 25 pct. moms oveni. Derfor får skatteministeren og statsministeren travlt, når de skal rundt og kontrollere, hvordan priserne udvikler sig i de små hjem ude i virkeligheden.

(Kort bemærkning).

**Jens Thoft (SF):**

Jeg er ked at, at skatteministeren ikke svarede mig på de konkrete spørgsmål, jeg stillede. Hvordan er det med kontrakterne i ministerens eget ministerium? Hvordan er de edb-kontrakter, han har lavet, udformet? Er det ikke sådan, at dér taler man om en fast pris plus moms, sådan som det er sædvanligt, når man laver kontrakter, og vil ministeren have nogen som helst mulighed for at genforhandle de kontrakter? Han har formentlig i forvejen vredet armene så meget om på edb-leverandøren, som han kunne komme af sted med, går jeg ud fra, ellers har han gjort sit arbejde dårligt, og vil leverandøren ikke benytte lejligheden til at sige haps, for kontrakten binder naturligvis ministeren? Når ministeren siger, at vi må se på det i udvalget, betyder det så, at ministeren – den liberale minister, nu kan jeg slet ikke forstå noget af det hele – er villig til at gribe ind i erhvervslivets muligheder for at kontrahere? Er det meningen, at ministeren vil gribe ind og sige, at kontrakter, der er lavet, nu er ugyldige? Hvad er det egentlig, ministeren vil gøre?

Så vil jeg spørge, om ministeren ikke kunne gå hjem og spørge sin forsvarsminister, om man, da man i forrige uge kontraherede om for 330 mio. kr. radarudstyr med Thermal Elektronik i Århus, huskede at putte en passus ind, som sagde, at hvis arbejdsmarkedsbidraget blev til moms, skulle kontraheringssummen nedsættes tilsvarende. De spørgsmål synes jeg vi skal have svar på. Jeg skal også nok stille dem i udvalget.

Så må vi have at vide, hvad det er for en ændring i EF's retspraksis, som ministeren nu

taler om, der gør, at regeringen sandelig har sin opfattelse, mens alt tyder på, at EF har en anden. Vil det ikke gå lige præcis på samme måde med realrenteafgiften, hvor ministeren både i Markedsudvalget og i salen har forklaret os gang på gang, at den holder? Jeg tror ikke et øjeblik på, at den holder, og der er heller ingen i den finansielle sektor, der forventer, at den holder, men ministeren lover os gang på gang, at det går. Det gjorde han også med ambien; dér har vi troværdighedsproblemet igen.

Hvis vi nu taber denne sag for EF-Domstolen, som også verserer for de danske domstole, betyder det så, at 3 års arbejdsmarkedsbidrag eller noget, der ligner 25-30 mio. kr., skal tilbagebetales? Også det må vi have svar på.

(Kort bemærkning).

**Elisabeth Arnold (RV):**

Jeg vil gerne kvittere for skatteministerens imødekommende svar angående et arbejde om den fremtidige danske skattestruktur set i lyset af omverdenens skattestruktur.

Der skal ikke være tvivl om, at den gode vilje er til stede fra vor side og – tror jeg – også fra andre partiers side, men jeg håber også, at den vil være til stede fra regeringspartierne side, for det er rigtigt, at vi har et højt skattetryk i Danmark, men det behøver egentlig ikke at have noget med diskussionen om skattestrukturen at gøre. Der er andre lande i EF, som har en høj praktisk marginalbeskatning, og man kan nævne et land som Sverige, som har en lige så høj beskatning, som vi har i Danmark, men hvis skattestruktur er betydelig mere egnet til EF-forhold, end den danske er. Derfor synes jeg, vi skal løsrive strukturdiskussionen fra skattetryksdiskussionen, for så tror jeg, at vi kunne komme meget langt meget hurtigt.

(Kort bemærkning).

**Ole Donner (FP):**

Hr. Kim Behnke kom med nogle gode eksempler på indkøb af materialer osv., så jeg skal tage fat i det fra en lidt anden vinkel. Skatteministeren sagde, at grunden til, at vi nu fjerner ambi, er, at Kommissionen har anfægtet den, og ministeren sagde heroppefra, at det er helt sikkert, at vi gør det rigtige, og at vi kan være helt sikre på, at vi ikke får nogen domme, og hvis vi endelig får en, så er vi et af de lande,

[Ole Donner]

hvis ikke vi er det land, der har det mindste antal domme. Jamen vi skulle slet ikke have nogen domme. Hvorfor kan vi ikke opføre os ordentligt og så gøre det, som man er enig om? Så vanskeligt kan det vel ikke være? Ministeren og andre ministre har gentagne gange sagt, at noget ikke var i strid med det og ikke i strid med det, og så viste det sig alligevel, at det var direkte i strid med noget.

Vi har heller ikke fået at vide, hvad der sker med ministerens edb-anlæg, om der er lavet sådanne kontrakter, der sikrer, at prisen på det nu falder, inden momsen bliver tillagt. Ministeren svarede heller ikke på, hvorfor man ikke har overvejet den mulighed at påbyde, at man fratrækker 2,5 pct., inden man lægger momsen på. Så ville man i hvert fald lettere kunne kontrollere det, hvis det var det, man ville.

Men jeg forstod på ministerens indlæg, hvis man skulle tage det sådan råt for usødet, at det var en kæmpe fordel, og at der ikke ville være en eneste, der ikke ville få fordel af det. Jeg kan godt se, at de, der handler med engrosvarer, og skibsværfter ikke kan have ret meget forstand på det, hvis de ikke kan se, at det her er en fordel for dem – efter ministerens udlægning. Men jeg er meget glad for én ting, nemlig at jeg er enig med ministeren i, at Danmark i hvert fald ikke får problemer med de minimumssatser, der er.

Til sidst vil jeg meget gerne takke skatteministeren for ministerens meget præcise svar her fra denne talerstol. Det vil blive fabelagtigt at tage dem frem om nogle måneder og se, hvad det egentlig var, ministeren sagde.

(Kort bemærkning).

**Jens Thoft (SF):**

Jeg er ked af, at jeg ikke blev helt færdig før.

For det første må jeg lige gøre opmærksom på, at jeg kom til at sige, at det var 25-30 mio. kr., der skulle tilbagebetales, det var 25-30 mia. kr.; det vil jeg gerne lige rette.

Det andet er, at ministeren sagde, at omlægningen er »af rent teknisk karakter«, og at den er »fuldstændig neutral på priserne«.

Jeg vil give ministeren ret så langt, at dér, hvor der er tale om et dagligvareområde med meget stærk konkurrence, tror jeg faktisk ministeren har ret, men på alle andre områder har han det ikke; jeg har nævnt langtidskontrakterne.

Jeg kan huske, at da ambi blev indført, sagde ministeren, at det var fuldstændig neutralt, fordi der bortfaldt en række arbejdsgiverafgifter, som nu blev erstattet af arbejdsmarkedsbidrag.

Men vi har lige hørt ministeren citere Jacob L. Hansen for, at han dengang måtte finde sig i, at priserne blev genforhandlet, og det var altså i modstrid med det, ministeren sagde dengang. Jeg er træt af alle de nye forklaringer, som enhver godt kan se ikke holder vand.

Jeg kan også huske, at da vi vedtog det arbejdsmarkedsbidrag i 1987, sagde man: Jamen det er en bedre idé end momsen, for det vil holde priserne mere i ro. Nu vedtager vi momsen, og nu er det den, der vil sørge for, at alting holdes i ro. Kan man da ikke bare holde fast i den samme forklaring i 5 minutter ad gangen?

Endelig skal jeg gøre opmærksom på – og det vil jeg gerne spørge ministeren om jeg ikke har ret i – at landbruget er den eneste branche, der er sikker på at få fuld refusion af de 6.000 kr., for på alle andre områder kan man ikke være sikker på altid at have så meget overskud, at 2½ pct. bliver til 6.000 kr., men i landbruget skal man tillægge renteudgifterne, og derfor har ministeren sikret, at vennerne ude i landbruget nok skal få fuld refusion af deres omkostninger.

(Kort bemærkning).

**Kim Behnke (FP):**

Jeg tror, hr. Jens Thoft tager fejl med hensyn til landbruget. Ikke for at skulle citere fra forhandlingerne fra december 1987, men et af de områder, Fremskridtspartiet dengang netop gjorde opmærksom på det ville gå galt for, var landbruget, for dengang fortalte man, at det intet problem var, for landmanden kunne bare forlange at få en anden pris fra slagteriet osv., der var ikke nogen problemer i det.

Nu har det vist sig, at vi desværre fik ret. I et meget stort omfang importerer slagterierne i det storjyske område svin fra Slesvig-Holstenområdet. Hvorfor gør de det? Det er der flere forklaringer på, men det skyldes bl.a., at de, indtil vi nu får fjernet ambien, får dem 2,5 pct. billigere i Tyskland, end når de køber dem hos de danske landmænd.

Nu skal vi så have dette momscirkus sat i gang, og man kunne selvfølgelig med ministerens indstilling til det forvente, at det hele så

[Kim Behnke]

bare bliver kørt parallelt baglæns, men sådan er virkeligheden desværre ikke. Det er kun den virkelighed, man oplever, når man sidder med en blok og en kuglepen ovre i Skatteministeriet. Ude, hvor menneskene trives og bor, ude i mangfoldigheden, vil det vise sig, at dette, ligesom det var tilfældet med ambien, går rent galt.

**Skatteministeren (Fogh Rasmussen):**

Hr. Kim Behnke er kendt som en meget varm fortaler for den frie markedsøkonomi. På den baggrund må det ærlig talt virke meget overraskende at lytte til hr. Kim Behnkes ræsonnement, som vil lige netop er blevet præsenteret for det. Det var i den grad en mistillid til de frie markeds kræfters måde at fungere på, som jeg end ikke tror hr. Jens Thoft ville driste sig til. Så dér har hr. Kim Behnke altså simpelt hen overhalet hr. Jens Thoft i sin skepsis over for den frie markedsøkonomis funktionsmåde.

Så vil jeg gerne sige til hr. Jens Thoft, at jeg ærlig talt må tilstå, at jeg har haft en hel del gøremål her på det seneste, så jeg har ikke været nede at kigge på Skatteministeriets edbkontrakter. Men hr. Jens Thoft har opfattet det fuldstændig korrekt, nemlig at der ikke gives ved dørene, og jeg skal nok sikre, at det, der er intentionen med denne omlægning, selvsagt også slår igennem i vores eget hus; det skal der ikke herske nogen som helst tvivl om.

Hr. Jens Thoft sagde, at han ikke ville blive overrasket, om skatteministeren nu også en eller anden dag kom rendende i anledning af, at der er EF-retlige problemer med realrenteafgiften. Jeg tror, det direkte oversat var det, hr. Jens Thoft antydede. Jeg er egentlig lidt ked af, at hr. Jens Thoft, som ellers er kendt for at have betydelig indsigt i skatte- og afgiftsforhold, nu hopper med på den misforståelse, som mange i den finansielle sektor har en interesse i at udbrede, nemlig at der skulle være rejst sag imod Danmark i anledning af, at vi har en realrenteafgift. Det er overhovedet ikke tilfældet.

Det, der er situationen, er noget ganske andet, nemlig at der er rejst en sag mod Belgien, om fradragsretten for indskud i pensionsordninger kan forbeholdes nationale ordninger, og det er noget ganske andet. Det er da klart, at hvis den dom går Belgien imod, kan det også blive nødvendigt for Danmark at ændre sine regler om fradragsret for indskud på pensions-

ordninger, ligesom det kan blive nødvendigt for en række andre EF-lande, men det har da ikke noget at gøre med, at der fra EF's side er sket anfægtelser af Danmarks ret til at opkræve en realrenteafgift. At det har en side over til realrenteafgiften, er klart, men det er altså ikke mod Danmark, der er rejst en sag, og det er ikke realrenteafgiften, der i denne sammenhæng anfægtes, så jeg forstod slet ikke, hvad det egentlig var, hr. Jens Thoft mente.

Jeg vil da gerne bekræfte, at hvis den dom, EF-Domstolen afsiger en eller anden gang i 1992, går Belgien imod, nødvendiggør det selvfølgelig, at vi også må indrette dansk skattelovgivning i henhold hertil, men hr. Jens Thoft fik det til at lyde, som om der også var rejst en sag mod Danmark. Det er altså ikke tilfældet; det er mod Belgien.

Hr. Jens Thoft spurgte, om man kunne forestille sig, at en dom faldt sådan ud, at der skulle tilbagebetales flere års arbejdsmarkedsbidrag. Jeg vil sige til hr. Jens Thoft, at jeg overhovedet ikke har fantasi til at forestille mig en dom af en så absurd karakter, og der er vel sådan set ikke grund til at kommentere det yderligere på nuværende tidspunkt, for jeg kan ikke vide noget som helst om, hvordan indholdet af EF-Domstolens afgørelse til sin tid vil blive, idet jeg her gentager, at det stadig er regeringens opfattelse, at arbejdsmarkedsbidraget var og er i overensstemmelse med EF-retten, og på den baggrund må den danske regering selvsagt forvente at vinde en sag ved EF-Domstolen, hvorfor hr. Jens Thofts spørgsmål er hypotetisk.

Hr. Ole Donner sagde, at det da var en ringe trøst, at jeg kan anføre, at hvis Danmark ikke er det land, der har færrest sager ved EF-Domstolen, så er vi et af de lande, der har færrest, for vi burde slet ikke have nogen sager. Det er jeg enig med hr. Ole Donner i, men vi må altså bare konstatere, at alle EF's medlemsstater på det ene eller andet tidspunkt risikerer at blive udsat for anklager om at have lavet noget, der strider imod EF-retten. Det, vi bare kan konstatere, er, at i den henseende er Danmark altså ikke noget særlig slemt tilfælde, tværtimod. At der så har hobet sig nogle ting sammen netop på skatte- og afgiftsområdet, har sikkert en sammenhæng med, at Danmark også i forhold til de andre lande har et ekstremt højt skatte- og afgiftstryk, hvorfor området også har den



[Skatteministeren]

danske befolknings særlige bevågenhed, og af andre grunde kan jeg kun være glad for og tilfreds med, at der i den danske befolkning er så megen opmærksomhed om de regler, der gælder for opkrævning af skatter og afgifter, men der er altså intet grundlag for at sige, at Danmark skulle være på særlig konfrontationskurs med EF.

Hr. Ole Donner sagde også, at han glædede sig til om en rum tid at konfrontere mig med en række af de udtalelser, jeg har fremsat i dag. Hvis hr. Ole Donner her tænker på mine meget håndfaste udsagn om, at denne omlægning er teknisk og helt prisneutral, vil jeg glæde mig til at blive konfronteret med dem, for det er nemlig sandheden. Hvis det imod min forventning går sådan, at den ikke er prisneutral, er det, fordi der er nogle, der har misbrugt omlægningen til at forhøje priserne, uden at der er noget som helst grundlag herfor, for omlægningen i sig selv giver ingen anledning til det; virksomhedernes omkostninger er nemlig uændrede.

Endelig til fru Elisabeth Arnold kun ganske kort den bemærkning, at i min forestillingsverden er skattestruktur og skattetryk ikke ganske uafhængige størrelser. Jeg er ikke af den opfattelse, at man bare kan opkræve penge i en meget stor skatteomlægning, altså om jeg så må sige opfinde nye instrumenter, som skulle føre til bedre skatter. Jeg vil her i særlig grad henvise til en med fru Elisabeth Arnold åndsbeslægtet, ganske vist nu afdød, men dog alligevel inspirator til det parti, som fru Elisabeth Arnold tilhører, nemlig Viggo Hørup, som engang i en meget kraftfuld artikel gav udtryk for følgende:

»Det er ikke gode skatter, vi har brug for, det er end ikke fortrinlige skatter, vi har brug for, det er mindre skatter.«

Det synspunkt, som Viggo Hørup i sin tid gav udtryk for, vil jeg egentlig også gerne gøre til mit. Det forhindrer selvsagt ikke, at man også godt kan diskutere struktur, men i min forestillingsverden er det altså også vigtigt at få sænket det samlede skatte- og afgiftstryk.

(Kort bemærkning).

**Jens Thoft (SF):**

Ministeren svarede mig ikke på, om ikke jeg havde ret i, at landbruget er den eneste branche, som med sikkerhed vil få et tilskud. Det vil jeg gerne bede ministeren svare mig på.

Ministerens intentioner om at sikre prisneutralitet ved denne omlægning vil jeg ikke bestride et sekund, men vil ministeren ikke give mig ret i, at amter og kommuner – og altså også hans eget ministerium – har kontraheret om f.eks. nogle bygge- og anlægsting, om anskaffelser af forskelligt edb-udstyr, og at ministeriet, kommuner, stat og amter er forpligtet til at opfylde disse kontrakter? Er det ikke også rigtigt, at ingen har tænkt på, at arbejdsmarkedsbidraget vil bortfalde, og derfor har man ikke taget forbehold for det? Som sagt var der heller ikke i den bog, som regeringen udsendte for nylig om udlicitering af offentlige opgaver, en særlig fodnote om, at man nu lige skulle huske at tage forbehold for arbejdsmarkedsbidraget, og det er heller ikke med i de fleste af kontrakterne.

Så siger ministeren som et andet mantra: »Det er stadig den danske regerings opfattelse, at arbejdsmarkedsbidraget er og var i overensstemmelse med EF-retten.« Det er godt nok, men det er kedeligt, at EF-retten ikke er enig, og ministeren har ikke fortalt os, hvilken ny domstolspraksis i EF der gør, at EF-retten pludselig ikke er enig.

Endelig realrenteafgiften, som vi ikke skal gøre til en debat, men jeg har da i min fantasi og under indflydelse af, at EF-Domstolens retspraksis åbenbart ændrer sig, ikke svært ved at se, at man fastslår, at indskud i udlandet er lovligt og giver fradragsret på lige fod med indskud i indlandet, fordi der ellers er tale om konkurrenceforvridning. Jeg har da heller ikke svært ved at forestille mig, at ministeren bagefter vil sige, at de, der indskyder i udlandet, selv skal stå til ansvar for at beregne realrenteafgiften, for så vil man anføre, at den er så indviklet og kompliceret, at det i sig selv er en teknisk handelshindring; beregningsmetoden er i hvert fald indviklet og kompliceret.

(Kort bemærkning).

**Kim Behnke (FP):**

Jeg kan bekræfte skatteministerens indtryk af, at jeg er en meget varm tilhænger af det frie marked, og det er netop det frie markedes suverænitet og suveræne måde at reagere på, som vil gøre, at grænsehandelen vil stige, at antallet af job, der udføres som sort arbejde, vil stige, og at vi vil få lignende tilfælde, som da det frie marked også reagerede på ambien, nemlig at

[Klim Behnke]

jyske svineslagterier begyndte at importere svin fra Tyskland, som de kunne få mindst 2,5 pct. billigere.

Men dermed være ikke sagt, at fordi man er tilhænger af det frie marked, kan man ikke have synspunkter, der f.eks. er parallelle med hr. Jens Thofts. Når hr. Jens Thoft siger, at i detailhandelen vil den hårde priskonkurrence givetvis betyde, at der ikke sker prisstigninger, er jeg enig med hr. Jens Thoft. Den hårde konkurrence mellem eksempelvis FDB og Dansk Supermarked A/S vil sikkert holde dem i skak, det er ikke dér, der bliver prisstigninger.

Men hvor suverænt det frie marked er, vil ministeren opdage, når opgørelsen over, hvilket merprovenu på momskontoen man vil opnå som følge af denne omlægning, kommer, og svigter skønnet derover, er det ikke, fordi markedet ikke fungerer, men netop, fordi det frie marked fungerer ganske glimrende. Folk og virksomheder handler dér, hvor det er billigt, og det er enten ved at bruge sort arbejde eller ved at købe i udlandet.

Hermed sluttede forhandlingen.

### *Afstemning*

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

**13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 29:**

*Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af udvalg til undersøgelse af eventuelle misbrugsmuligheder i andelsbeskatningen.*

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).  
(Fremsat 26/11 91).

Forslaget sættes til forhandling.

### *Forhandling*

**Pia Gjellerup (S):**

Dette er en af de sager, som folketingsmedlemmer og ganske mange uden for Folketinget har været så heftigt interesseret i her i løbet af efteråret og også langt tidligere, at vi i dag til gengæld kan gøre det kort med en henvisning til, hvad vi drøftede den 26. november i år her i salen under en forespørgselsdebat, hvor det, om jeg så må sige, lykkedes at få skatteministeren til at fremsætte et forslag om en egentlig undersøgelse af de misbrugsmuligheder, der kan være i henholdsvis andelsbeskatningen og selskabsbeskatningen.

Vi var tilfreds med, at forslaget kom frem, og jeg skal i øvrigt henvise til den socialdemokratiske ordførers bemærkninger den 26. november og i øvrigt tilsige et positivt udvalgsarbejde.

**Aagaard (KF):**

Jeg vil også gerne henvise til de bemærkninger, som jeg gjorde i anledning af Fremskridtspartiets forespørgsel den 26. november, og gerne gentage vor tilfredshed med dette forslag fra regeringen.

Vi er tilfreds med, at der nedsættes et bredt sammensat udvalg til at forestå den udredning, som er nævnt i forslagens bemærkninger, og anvise nogle løsningsmodeller på de problemer, der eventuelt afdækkes, og det er med henblik på at få et så godt beslutningsgrundlag for eventuelle ændringer som muligt.

Vi er tilfreds med, at Folketingets Skatteudvalg i samarbejde med regeringen udformer kommissoriet inden andenbehandlingen, og tilfreds med et samarbejde om den konkrete udvalgssammensætning, så vi tilsiger forslaget vor støtte.

**Peter Brixtofte (V):**

Som sædvanlig kan Venstre fuldt ud tilslutte sig de konklusioner, som Socialdemokratiet og De Konservative er nået frem til.

**Jens Thoft (SF):**

Jeg skal i det hele henvise til mit indlæg forleden under debatten om Fremskridtspartiets forespørgsel, og ved den lejlighed sagde jeg i hovedtræk det, der bør siges.

Vi kan støtte forslaget, og det er min hensigt denne ene gang, jeg er ked af, at skatteministeren er gået, men det er min hensigt denne ene